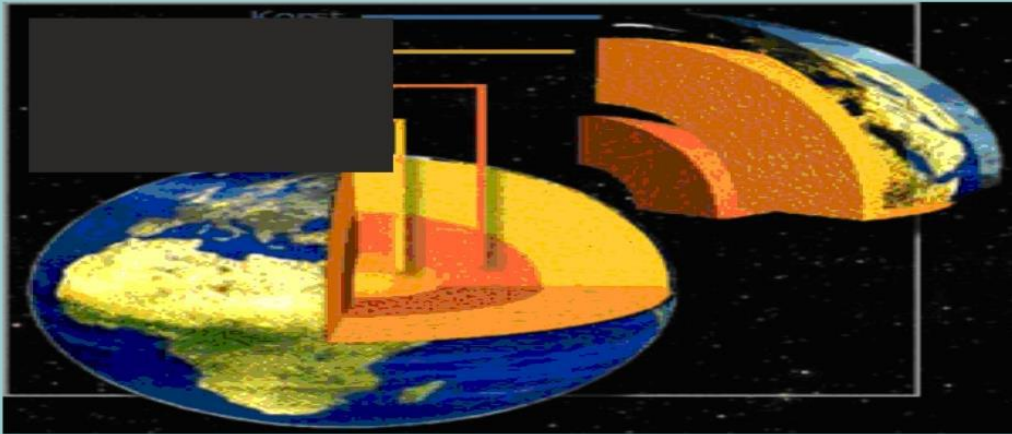

In deze kunstbrief:

over *K*unst geschreven

en gesproken . . .

monica maat ©

VERHALEN - POËZIE - MUZIEK

Alle *bijdragen*! in twee kunstbrieven

DEEL 2 juni 2025

Beste mensen,

Diverse lezers van mijn kunstbrieven hebben gehoor gegeven aan mijn oproep om een verhaal met betrekking tot kunst te schrijven i.v.m. het 15 jarig bestaan van mijn kunstbrief. Over wat ze altijd al eens hebben willen melden of vertellen over kunst of kunststromingen of een staaltje van architectuur of over een werk dat zij hebben staan of aan de wand hebben hangen of over een kunstwerk waar zij ongelooflijk door geraakt zijn. Maar bijvoorbeeld ook over de zin of onzin van kunst, welke waarde wordt er gehecht aan kunst. Welk belang of maatschappelijke waarde heeft kunst. Kortom een breed scala aan thema's m.b.t. kunst/cultuur waar ik iedereen zo vrij mogelijk in wilde laten en zo weinig mogelijk regels aan wilde verbinden, zonder enig competitie-of wedstrijd element. Bewust! Als tegenwicht. Als klein tegenwicht i.v.m. het huidige tijdsgewricht, alhoewel het iets is van alle tijden, waarin z.g. 'leiders' in de wereld alleen maar kunnen denken in 'strijd'. 'Strijdgedachten', met het doel om te vergiftigen. Ook uitingen van Poëzie en Muziek waren welkom!

De reacties en verschillende uitgangspunten zijn verrassend. Vanaf eind mei kunt u de diverse verhalen en de nodige poëzie lezen verdeeld over 2 delen. Hieronder volgt deel 2. Een kunstbrief niet van mij maar van 30 deelnemende lezers voor lezers!

Wat valt er allemaal te lezen?

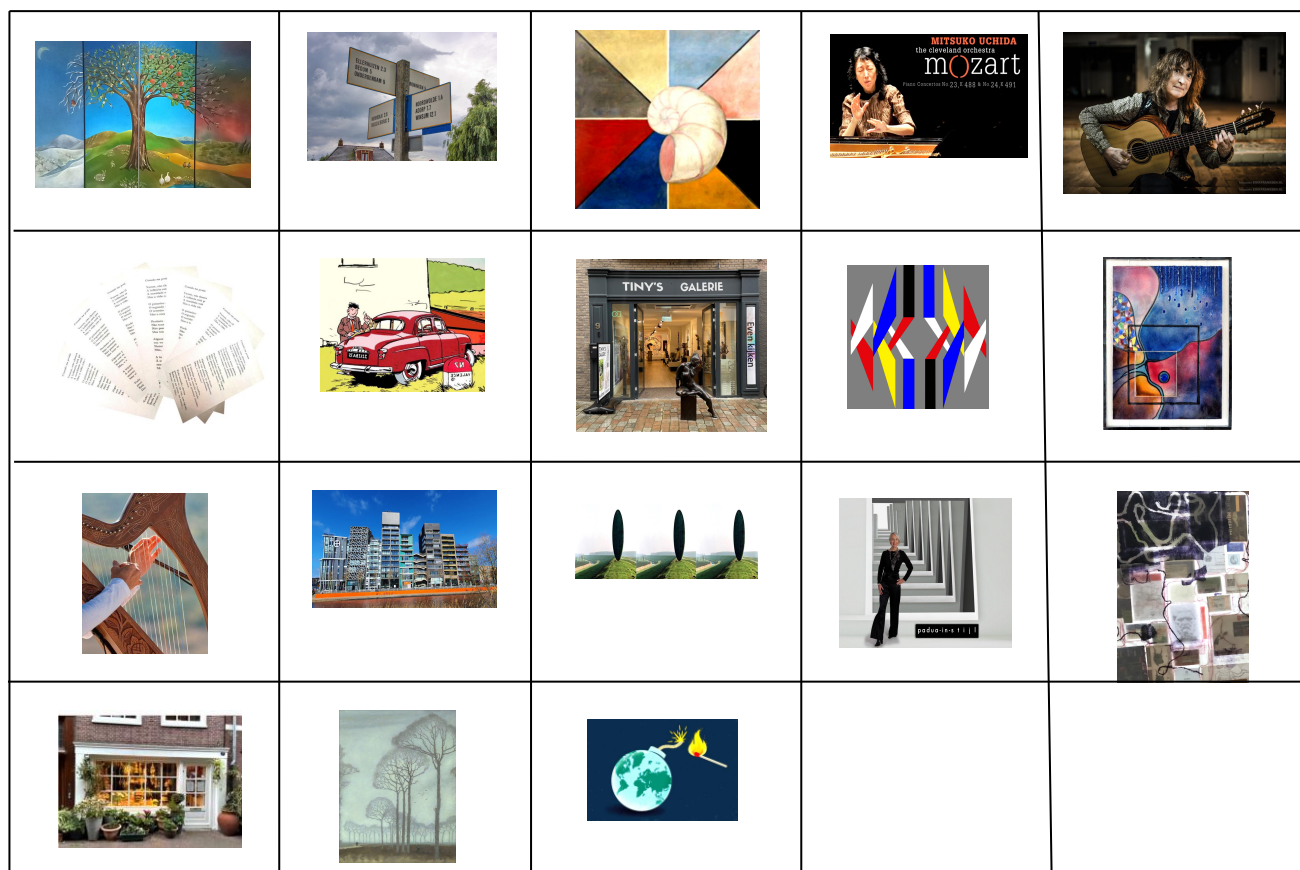
Nou, dat is wederom niet mis. Een verrassend breed scala aan thema's, poëzie en in deel 2, muziek. Een opsomming zou opnieuw op deze plaats teveel worden. Daarom, bekijk ook deel 2 op uw gemak en laat u verrassen! Neem er bij stukjes en beetjes kennis van en de tijd voor. Reageer op voor u bekende deelnemenden, dat is leuk voor ze! U mag deze editie naar iedereen doorsturen, u bent daar helemaal vrij in!

Een digitale versie op de blog

Later in de tijd worden beide delen als een digitaal openbaar boek op mijn blog geplaatst. U krijgt daarvoor dan 2 links gestuurd.

Maak het goed allemaal !

Monica Maat

Lezen

Deel 1

is

niet

helemaal

krank

zinnig

Kunsttutleer|Vrienden
Fijnbesnaard - gedicht
Het paard van Bartje
Monet - gedicht
Illustatiekunst
Kleur als basis
De kunstenaar - gedicht
Kunst van Anselm Kiefer
Sag mir wo - gedicht
De som der delen
Rechtlijnig denken?
Vouwplezier
Museum Stijl-Eefde
Poëzie en vertaalkunst
Constructivisme
Invloed Gerrit Rietveld
Gedichten

Erik Bijvank
Igna Geveke
Adri van Raak
Elma van Wuijckhuijse
Peter Kouwenhoven
Simone Hakhoff
Igna Geveke
Wiesia Wozniak
Lars Moratis
Job Fackeldey
Else van Luin
Cornelia Doornekamp
Hans Chistiaan Peters
Lineke la Faille
Riekje Lammers
Monica Maat
Boudewijn Rikmenspoel

Deel 2

Kunst heel dichtbij
Wijde wereld - gedicht
Hilma af Klint
Mitsuko Uchida - gedicht
Muziekcomposities
Poëzie
Stripkunst
Gallery en beheer
Het verliefde wit - gedicht
Emaillkunst
Gedichten
Kunst en Cultuur Lokaal
Tong van Lucifer
Sierraden
Kruisbestuiving en gedicht
Sta toch even stil
Gaza - gedicht
Wat is Kunst?
Bestaansverraad - gedicht

Janine Heinsius
Juil Baars
Wil Fokke
Igna Geveke
Annette Kruisbrink
Addy Mols
Peter Koelman
Tiny de Bruin
Monica Maat
Gré Dubbeldam
Bert Fakkeldij
Eric Pul
Igna Geveke
Etta Adriaanse
Maartje van den Bosch
Yvonne van Oirschot
Monica Maat
Judith Rietveld-Pruis
Lars Moratis

KUNST HEEL DICHTBIJ - Janine Heinsius

Antas Almeria Andalusië Spanje

Vierluik - Vier jaargetijden - Janine Heinsius

Door Janine Heinsius - Antas - Spanje

KUNST HEEL DICHTBIJ

Wat een leuk idee van Monica om de pen eens door te geven aan anderen. Nu aan mij de eer. Maar heb ik iets te vertellen over kunst? Toen ik mij bedacht dat kunst menselijke creaties zijn, voortkomend uit vaardigheden cq bekwaamheden, waarbij het eind product bewondering, verbazing, troost, kwaadheid... kortom allerlei emoties kan oproepen, vond ik mijn invalshoek: 'Kunst heel dichtbij'...

Het moge wellicht duidelijk zijn dat kunst niet alleen 'iets' geeft aan anderen die er naar kijken of luisteren, maar juist ook aan degene die het maakt, toont of ten gehore brengt. Het eigen plezier om te bedenken en te creëren is een boeiend proces en de beleving kan toch ook uiteenlopende individuele ervaringen geven. Soms helpt het bij een verwerking of geeft voldoening of blijdschap en optimisme. Dat gaat niet altijd gelijk-op met de 'kijkers', ook zijn er kunstenaars die een overtuiging kunnen overbrengen.

Joan Mitchell

Laatst las ik over Joan Mitchell [kijk maar eens via Google] en zag haar schilderijen. Zij zal daar vol overgave en met wát voor gevoelens dan ook aan gewerkt hebben, om tenslotte haar eigen manier te vinden om kleuren en vormen op doek te zetten. Ik kijk ernaar en... geeft het mij iets? Nee... Ik vind het geklodder... maar als ik er nu nog even opnieuw over doordenk dan gaf het mij eigenlijk toch wél iets: 'verbazing' ... en tja een vraagje: wat geeft het jou? Daar ga ik nu niet verder op door, maar ik kom onderstaand nog wel even op deze artieste terug.

Eigen ontworpen schemerlamp
en eigengemaakte plafondlamp

Maria Dolores in samenwerking
met Janine Heinsius

Vijf jaar na mijn verhuizing naar Andalusië ontmoette ik mijn beste vriendin Maria Dolores. Het klikte en wij [51j en 75j] deelden o.a onze interesse in Kunst en vooral ook het werken met onze handen en dat laatste kon van alles zijn. Hoewel haar creatieve vaardigheden vooral lagen op het vlak van attractieve kleding maken en ik vele jaren aan het schilderen was, bleek dat wij ook altijd graag met andere/nieuwe materialen en vaardigheden bezig waren en pakten daarmee van alles aan zoals pottenbakken op de draaischijf, stoelen bekleden, haken, werken met mozaïk enz.

Twee jaar geleden kocht Maria [single] een ruim appartement met veel muren. Het werd gestript, gestuukt, geverfd enz. en toen kon het feest beginnen, want niets zou het interieur gaan vullen zonder bedacht of bewerkt te zijn geweest door Maria. Maar wij dachten ook vaak samen over materialen en uitvoering. Mijn bijdrage was o.a. keramiek, het schilderen, kleuren mengen.

Het werd kunst in eigen huis, haar idee van fijn wonen, haar sfeer. Veel spullen waren gegeven, gevonden en soms besteld via via... Wat was het heerlijk om daar iets unieks van te maken. Een 'gegeven oude' witte koelkast en een vaatwasserdeurtje in de groene keuken passend te maken door beschildering. Het aankleden van kale lampen, klerenkastdeuren, een kleed op de vloer, het schuren en vormen van een stuk boomstam, kastjes, een pauw aan de muur [keramiek en pauwenveren], alles werd een uitdaging.

Pauw aan de muur van keramiek en pauwenveren
Maria Dolores en Janine Heinsius

Het kan al een kunst zijn om iets op te knappen, maar het is naar mijn idee 'kunst' te noemen als er sprake is van eigen idee en expressie, nou ja dan is er nog een verschil tussen kleine en grote kunst ha ha...

Door werk en verdere verplichtingen konden wij niet altijd goed opschieten, maar het is bijna klaar. Hier en daar een veranderde zienswijze en correctie ... en dat is het dan.

Bezoekers kijken verbaasd en geamuseerd. Wat hen vooral opvalt en aanspreekt is de originaliteit. Ze blijven staan, kijken er met genoeg en interesse naar en ... ze vinden er iets van.

Om mijn artikel af te sluiten kom ik nog even terug op 2 kunstschilders.

Als eerste Joan Mitchell, Amerikaanse artieste uit Chicago [1925 – 1992]. Zij schilderde, maakte printen en werkte met pastel. Haar werken worden over de hele wereld in grote musea getoond.

Joan Mitchell
Chicago 1925 – Parijs 1992
Abstract expressionisme

Als opleiding had ze diverse classes gevolgd en de Art School. Rond 1950 was zij bijzonder actief binnen de New York School of Artists. Zij voelde zich geraakt door de 19e eeuwse post-impressionistische schilders, met name Henri Matisse. Het waren de kleuren en de kwaststreken die haar inspireerden. Zij vond ook in die kleuren haar beleving van de natuur en herinneringen aan landschappen. Zij zei ooit eens dat zij de landschappen om haar heen haar hele leven met zich meedraagt. Joan Mitchell wordt gezien als Amerikaanse artieste, hoewel ze de meeste tijd van haar carrière in Frankrijk heeft gewoond, waar ze ook is overleden.

Jack Vettriano

De tweede persoon die ik graag noem is de onlangs overleden Jack Vettriano [73]. Als Jack Hoggan werd hij in 1951 in Schotland geboren. Hij groeide op in een arm gezin en moest al jong meehelpen geld te verdienen. Hij wist zich als leerling mijnbouwkundige goed op te werken... tot een moment dat hij een aquareldoos in handen kreeg en ontdekte dat hij liever schilderde. Hij hing zijn baan aan de wilgen en is verder gegaan met een groeiende passie. Hij werd bekend met zijn opvallende figuratieve stijl, scenes die mysterie, nostalgie of romance [critici noemden dat soft porno] uitbeelde. Jack Vettriano was een volkomen autodidact. Zijn werk is altijd door kunstkenneren met een mengeling van kritiek beoordeeld. Hij zou een populist zijn en commercieel schilderen, over-sentimenteel etc. Maar daar heeft Vettriano zich niets van aangetrokken. Zijn werken haalden opvallend hoge prijzen. Zijn bestseller werd 'The singing butler' [1992].

Jack Vettriano - The singing butler

WIJDE WERELD JUUL BAARS Lelystad

Dichter en voormalig stadsdichter

Foto Juul Baars

WIJDE WERELD

dromend, van de wijde wereld
vlagen vol van fantasie
zoveel ongeschreven woorden
klinken als muziekakkoorden
nieuwgeboren symfonie
Ellerhuizen 2,3

morgen vertrek ik
misschien alleen in gedachten
naar de verte die lokt
waar niets hetzelfde is
Bedum 5

keer je af van het hier
grijp naar je verlangen
dat “daar” verpakt
in wervelende dromen
Onderdendam 9

als een kind
dat nog niet weet
wat vluchten is
Groningen 5
zijn er maar 4 richtingen
naar welke alles zich beweegt
waarachter jouw verte ligt
die onbereikbaar lijkt
Noorddijk 3,6

onbegrepen namen
van onbereikbare plaatsen
beschrijven de hunkering
om niet meer hier te willen zijn
Ruischerbrug 5

wegwijzer
in het centrum van de wereld
de plek waar ik besta
en droom
Noordwolde 1,4

in het leven
ben je altijd hier
het hier is de plek
die je bij je draagt
Adorp 7,7, Winsum 12,1

De onbelichte geschiedenis van Hilma af Klint

Door Wil Fokke - beeldend kunstenaar - Lelystad

Gedurende 14 jaar voorzitter van KUP11 geweest. [Kunst in de Polder 2011]

In 2014 bezocht ik de tentoonstelling van Hilma af Klint in het Museum Louisiana in Denemarken. Deze Zweedse kunstenares die leefde van 1862 tot 1944 was een echte pionier in de abstracte kunst en geïnteresseerd in spirituele kunst. Hilma was spiritiste maar ze was geen onderontwikkeld, goedgelovig meisje. Ze had een brede wetenschappelijke achtergrond. Zij maakte abstracte kunst nog voor Mondriaan daarmee was begonnen.

Het schilderen van het onzichtbare

Het schilderen van het onzichtbare was haar kenmerk. Een thema dat terugkeert, is de slak, een *caracole* met een draaiend slakkenhuis. Die wenteling zit ook in de door haar getekende wenteltrap 'die naar boven leidt'. Haar werken mochten pas na 20 jaar getoond worden aan de wereld. Ze veronderstelde namelijk dat de mens nog niet toe was aan haar spirituele kunstwerken. Zo kan het dat men dacht dat Mondriaan, Kandisky en Malevitsj de eerste pioniers van de abstracte kunst waren, want de kunstwerken van Hilma kregen pas in de jaren '80 aandacht.

Hilma Af Klint

Zelf was ik als kind bang voor spirituele en bovennatuurlijke krachten. Mede door de catechismus op school, het Bijbelse verhaal van de wederopstanding, de verhalen over bovennatuurlijke wezens en paters die vertelden over de verschijning van Maria. Wel boeiden mij de heilige plaatjes, die we tijdens godsdienstles kregen of als je op zondag naar de kerk ging. Later raakte ik ook geïnteresseerd in het boeddhisme. Mijn oma en overgrootmoeder deden mee aan seance oproepen. Doodeng vond ik het. Toch was ik wel nieuwsgierig naar die enge gebeurtenissen. Intussen, ergens onbewust geloof ik dat er meer is tussen hemel en aarde.

Schilderij 'The Swan' van Hilma af Klint

Symboliek

In mijn schilderijen verwerk ik meestal vogels als symboliek. Vogels worden vaak afgebeeld bij mythen, legenden en religie. Ik denk daarbij aan 'The Swan' van Hilma af Klint of de vele schilderijen die in er loop der eeuwen zijn gemaakt over 'Leda en de Zwaan.' Onbewust blijft Hilma mijn inspiratie, zonder haar werk te kopiëren. Ik ben dan ook niet voor niets in 2010 aan de Vrije Academie afgestudeerd met het door mij gekozen thema: 'Awake dreams'.

Hilma af Klint - Guggenheim Museum - New York

Wil Fokke - Cycle de la lune

Wil Fokke - 'Flevo ontgonnen' acryl op doek

Mitsuko Uchida

Als een frêle fleurige vlinder
fladdert zij over de vleugel
terwijl zij toetsen teder betast
dansen haar vingers een cadens
sprankelen tonen als een waterval
schuimend, glinsterend in druppels
dan weer opspattend als vonken
als opflakkerende vuurvliegjes
tintelend van leven.

Terwijl de zaal haar adem inhoudt,
zweeft de muze vrij omhoog.

© Igna Geveke

MUZIEKcomposities - Annette Kruisbrink

Zwolle

VAN ANNETTE KRUISBRINK

COMPONIST – GITARIST

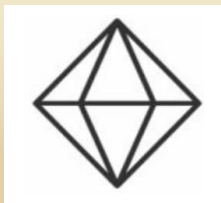

Annette Kruisbrink is een bekende gitaarcomponist en heeft internationale prijzen gewonnen voor haar composities. Twee van haar composities zijn als bijdrage voor 'Over Kunst Geschreven en Gesproken', te beluisteren via links naar YouTube. De composities zijn door haar voorzien van een korte uitleg.

Fascinatie voor de gitaar

Maar eerst iets over Annette zelf. Zij is een bekende Nederlandse gitarist en componist en heeft meer dan 450 composities geschreven. Zij is een van de meest gevraagde hedendaagse componisten voor klassieke gitaar en is zeer productief. Haar fascinatie voor gitaar komt voort uit de familie waarin zij opgroeide. Haar oom was componist en haar moeder speelde piano. Haar vader nam klassieke muziek op met de modernste apparatuur van die tijd. De woonkamer stond vol met Grundig-bandrecorders, Sennheiser-microfoons en er waren grote luidsprekers in alle kamers.

Muziek was altijd overal. Ze had pianoles van haar achtste tot haar twaalfde. Toen haar vader overleed, wilde ze niet meer spelen. Een buurman bracht een country- en westerngitaar mee, en sindsdien componeert ze zelf. 'Ik hou van het geluid, je kunt zoveel stijlen spelen, begeleiding en melodie, en heel verschillende karakters.'

**Compositie
Diamond
van Annette
Kruisbrink
uitgevoerd
door
Serhat Bulut**

LINK: https://youtu.be/NjNxzR_ScaA

De basis van deze compositie is de vorm van een ruit. Het Engelse woord Diamond betekent zowel diamant als rombus. In de compositie Diamond verschijnt in elke maat de ruitvorm. Door in de muziek de bovenste stem te laten stijgen terwijl de onderste stem daalt en vice versa, toont het notenbeeld een ruitvorm. De compositie eindigt met een aantal maten genoteerd in boventonen. Boventonen worden in gitaarmuziek genoteerd in een ruitvorm.

De bladmuziek is uitgegeven door Les Productions d'OZ, Canada.

**Diamond [2024] voor gitaar,
van Annette Kruisbrink.
Uitgevoerd door Serhat
Bulut**

**Raganana [2016] voor
gitaar, compositie en
uitvoering
Annette Kruisbrink**

Compositie RAGANANA voor Gitaar uitgevoerd door Annette Kruisbrink

LINK: <https://youtu.be/5Xwib61D2PY>

Deze compositie is geïnspireerd op Indiase klassieke muziek. De tempoprogressie is als in een Indiase raga: Het eerste deel heeft een Vilambit laya, een langzaam tempo. De doorlopende baslijn vertegenwoordigt een tanpura [een drone-instrument met meestal 4 snaren] gestemd in AddD. In het tweede deel wordt het tempo opgevoerd naar Madhya laya, een medium tempo, waarbij de snaren worden getokkeld als de chikari-snaren [open snaren] van een sitar. Deel drie heeft een Drut laya, een snel tempo, de manier van spelen doet denken aan het spelen met een mizrab [plectrum]. De compositie eindigt net zo stil als het begon.

De bladmuziek is uitgegeven door Les Productions d'OZ, Canada.

Hoe begint een compositie

Hoe Annette begint met een compositie varieert sterk. Soms inspireert een ongewoon woord haar maar het kan ook zijn dat een verkeerd akkoord al oefenend het uitgangspunt voor een nieuwe compositie wordt of een confrontatie met vleermuizen, de eerste kreetjes van een baby, een gedicht van Neruda.

Of ze speelt voor zichzelf. Alles kan voor Annette een uitgangspunt voor een compositie zijn.

Als ze een idee heeft, legt ze de gitaar weg zodat het stuk niet wordt beïnvloed door haar speeltechniek.

'Ik wil aan muziek denken zonder de eigenaardigheden van de gitaar.' Op de vraag of het moment waarop voor het eerst een stuk wordt opgevoerd een magisch moment is antwoordt Annette: 'vroeger, voor de tijd van de computer, was het spannender, maar vandaag krijg je meer een idee van hoe het later zal klinken.'

Annette Kruisbrink 'Mijn muziek moet leven'

Kortom haar composities zijn nooit standaard. Haar composities laten een geheel eigen geluid horen en zijn moeilijk in te passen bij enige stijl of richting. Ze getuigen stuk voor stuk van haar brede belangstelling voor de meest diverse muziekstijlen, van flamenco tot raga tot minimal. Haar veelzijdigheid is indrukwekkend.

Optreden van Het Anido Gitaarduo met Annette Kruisbrink en Arlette Ruelens tijdens de presentatie van het boek 'De Kleur Gedicht' van Monica Maat in theaterzaal De Kubus - in Lelystad -

Bij de geometrische schilderijen van beeldend kunstenaar Monica Maat heeft Annette Kruisbrink verschillende bijzondere composities op het werk van Monica geschreven en opgevoerd tijdens diverse openingen van tentoonstellingen.

O.a. in het Stedsmuseum van Harderwijk, bij Galerie Bos Fine Art in Den Haag en tijdens de presentatie van Monica's boek 'De kleur gedicht' in theaterzaal De Kubus in Lelystad. **LINK:** Muziek en Geometrie. Compositie 'Allegro Brillante'.

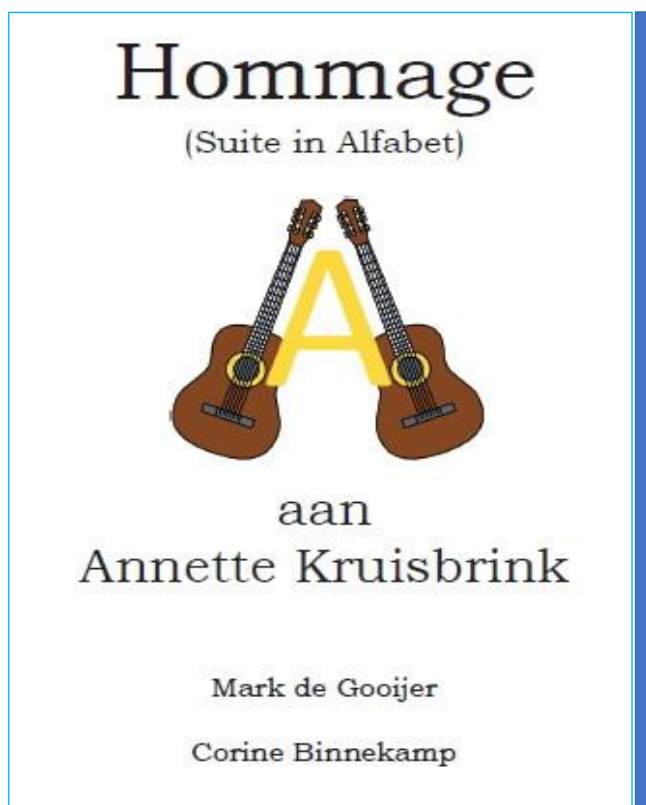
<https://youtu.be/q08OObWBS2w>

Publicaties

De muziekcomposities van Annette Kruisbrink worden gepubliceerd door Les Productions d'Oz, Canada en door Digital Music Print in België en bij verschillende andere Europese uitgeverijen. Annette geeft recitals en masterclasses in gitaar/compositie over de hele wereld. Ze wordt vaak uitgenodigd om lid te zijn van het panel voor internationale gitaar- en compositiewedstrijden.

Daarnaast is Annette docent aan de Anido Guitar School in Zwolle.

Van 2000-2010 gaf ze les in hedendaagse muziek en etno-muziek aan het conservatorium in Zwolle. Er zijn 25 CD's met composities van haar geproduceerd.

Hommage aan Annette Kruisbrink

(Suite in Alfabet)

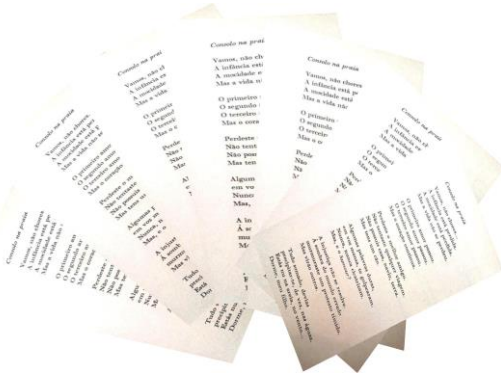
[Mark de Gooijer en Corine](#)

[Binnekamp](#) • Boek • paperback

- [Samenvatting](#)

Annette Kruisbrink (*1958): 35 jaar gecertificeerd gitaardocente, 48 jaar gitariste, langer nog componiste en 60 jaar levenservaringsdeskundige. Een mooie gelegenheid voor een eigen Festival!

POËZIE Addy Mols - Tilburg - Troost op het Strand van Carlos Drummond d' Andrade

Al even zweeft dit gedicht om mij heen van Carlos Drummond d'Andrade, een Portugese dichter. Ik wordt er door geraakt. Ik weet niet wat kunst is. Daar kan ik geen antwoord op geven. [Soms weet ik wel wat ik geen kunst vind, dat is vaak makkelijker]. Er zijn natuurlijk nog vele andere troostende en prachtige gedichten. Het is maar net wanneer je waar geraakt wordt. Addy Mols

Troost op het strand

Kom nou, niet huilen ...
Je kinderjaren zijn verloren.
Je jongensjaren zijn verloren.
Maar het leven is niet verloren.

De eerste liefde is voorbij.
De tweede liefde is voorbij.
De derde liefde is voorbij.
Maar het hart gaat door.

Je hebt je beste vriend verloren.
Je hebt geen reis gewaagd.
Je bezit geen huizen, schepen, grond.
Maar je hebt een hond.

Je bent door een paar harde woorden,
Zacht gezegd, geselsd.
Nooit, nooit zal de wond meer helen.
Maar-en je gevoel voor humor dan?

Voor onrecht is geen oplossing.
In de schaduw van deze verkeerde wereld
heb je een bedeesd protest gestameld.
Maar anderen zullen volgen.

Je zou je, alles welbeschouwd,
meteen maar in het water moeten gooien.
Je ligt naakt in het zand, in de wind ...
Slaap zacht, mijn zoon.

Carlos Drummond d'Andrade,
Portugese Dichter

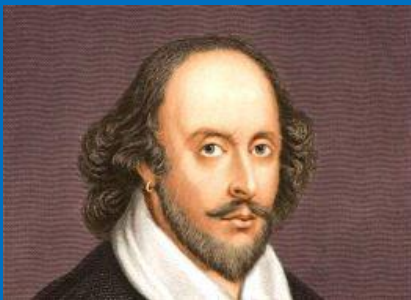
POËZIE - Addy Mols - Tilburg

SONNET 30 - When to the session of sweet silent thought van WILLIAM SHAKESPEARE

Dit is een van de meest peinzende en zachtvaardigste sonnetten. Zowel qua gedachtegang als qua opzet sluit het nauw aan bij het voorgaande gedicht van Carlos Drummond d'Andrade.

De onvrede met het leven die daarin tot uitdrukking werd gebracht, is in dit leven nog steeds aanwezig, terwijl de dichter zijn vorige leven overziet en al het verdriet dat het hem heeft gebracht.

English playwright and poet
William Shakespeare [1564-1616]

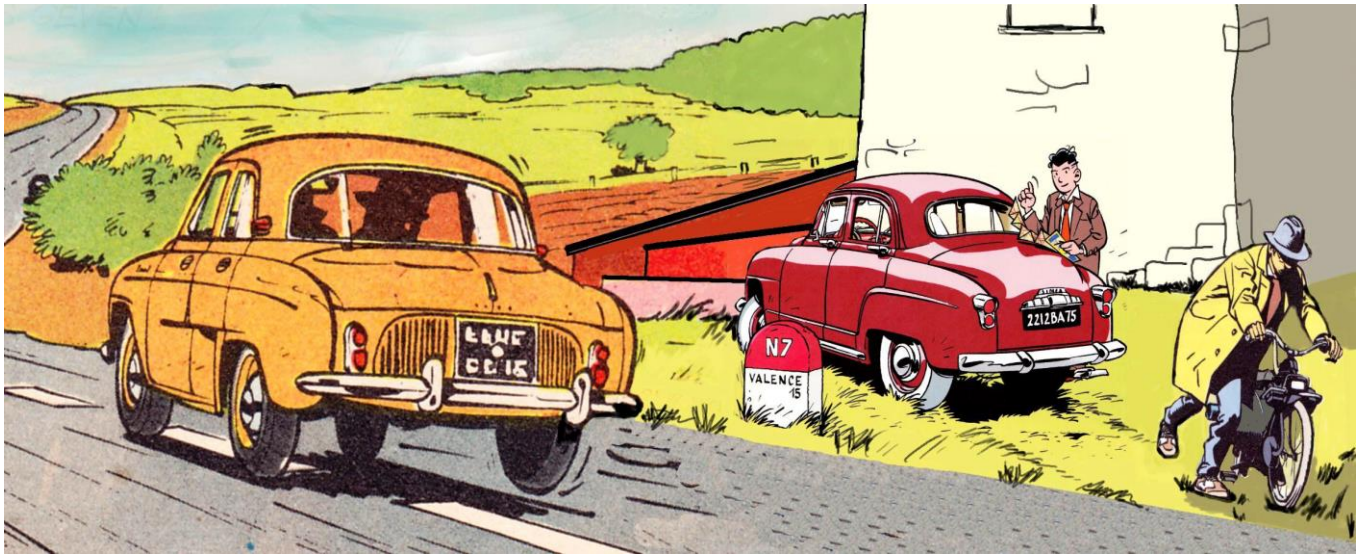

Sonnet 30 - When to the session of sweet silent thought - William Shakespeare

When to the sessions of sweet silent thought
I summon up remembrance of things past,
I sigh the lack of many a thing I sought,
And with old woes new wail my dear time's waste:
Then can I drown an eye, unush'd to flow,
For precious friends hid in death's dateless night,
And weep afresh love's long since cancell'd woe,
And moan th'expense of many a vanish'd sight;
Then can I grieve at grievances foregone,
And heavily from woe to woe tell o'er
The sad account of fore-bemoaned moan,
Which I new pay as if not paid before.
But if the while I think on thee, dear friend,
All losses are restor'd, and sorrows end.

Als ik in zoete stilte zit te dromen,
Benoem waar ik aan denk, uit mijn verleden,
Dan is er veel dat niet meer terug kan komen.
En mijn oud zeer bedrukt nu ook het heden.
Het water vult, voor 't eerst sinds lang, mijn oog.
Vriendschap, zo kostbaar, raakte uit de tijd,
'k Betreur opnieuw de liefde die vervloog.
Ik had veel perspectief, ik ben het kwijt.
Ik huil om al het huilen dat ik deed,
Van pijn tot pijn is er een trieste aanwas
Van schuld, door 't lijden dat ik eerder leed,
Die ik voldoe, alsof hij nooit voldaan was.
Maar als ik weer aan jou denk, vriend van mij,
Valt alles op zijn plaats, is zorg voorbij.

Vertaling: Willem van der Vegt, 2007

De N7 -route naar de zon

DOOR PETER KOELMAN**Beeldend kunstenaar en Striptekenaar****Strips - de Negende Kunst****De tijd vastgelegd**

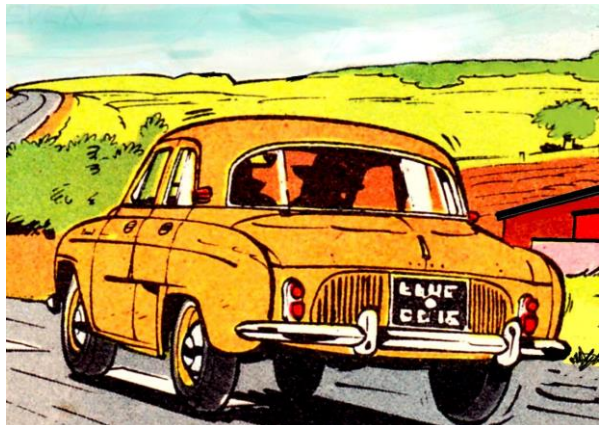
Over stripverhalen is een heleboel te vertellen, het onderwerp is zo divers, van Donald Duck tot Olivier B Bommel wiens avonturen vaak als literatuur worden aangemerkt.

Stripverhalen omvatten twee elementen die elkaar aanvullen en vaak ook versterken, beeld en tekst. Ooit begonnen als alleenstaande afbeeldingen die het ongeletterde volk moesten laten kennis maken met bijvoorbeeld het levensverhaal over Fransiscus van Assisi die we kunnen zien in de kathedraal van Assisi. Tegenwoordig worden we overgoten met strips en de daarvan afgeleide beeldproducten. Maar daar wil ik het nu niet over hebben hoe boeiend ook, maar wel over het beeldverhaal als registratievorm van de tijd. Bekend zijn natuurlijk de verhalen die zich in een bepaald deel van onze geschiedenis afspelen, hier is de relatie met de tijd helder, maar ik bedoel iets anders. Veel verhalen spelen zich af in het heden van de tekenaar die het verhaal maakte en omdat diens werkelijkheid kon variëren van grofweg 1920 tot 2025, zie je dat terug in het 'decor' waarin het verhaal zich afspeelde. Ik zal dat met een voorbeeld duidelijk maken waar het mij recent heel goed opviel.

Beeld en tekst in de tijd

Ik begon een verhaal te lezen dat startte met een paparazzo die foto's aan het nemen was vanaf het dak van een hoog gebouw in New York waar hij goed zicht had op het appartement van een mooie dame die daar prachtig zichtbaar was. Naast de fotograaf lag een stapel fotorolletjes. Fotorolletjes? Hoe oud was deze strip? Dat bleek 1991 te zijn, nog niet zo lang geleden dus, nu fotografeert bijna iedereen met een digitale camera. Zo snel veranderen dingen in je leven. Deze getekende plaatjes geven een mooi gestold beeld van de tijd.

Langzaam zie je smartphones in de strips verschijnen. Hoe lang bestaan die apparaatjes al in ons leven? Je kunt goed volgen hoe de technische zaken veranderen door de tijd heen. Ik weet niet meer in welk jaar de eerste getekende PC in een verhaal verschijnt maar als ik de verhalen chronologisch in mijn collectie strips volg dan zie je bakbeesten van PC's veranderen in de lichtgewicht laptops van vandaag.

De N7 - route naar de zon

Zo zie je de decors waarin je leven zich afspeelt echt veranderen. Neem auto's uit de vijftiger jaren die staan gewoon getekend als onderdeel van het verkeer.

Nu moet je ervoor naar een old-timer expo. Guus Slim, een detective getekend door Maurice Tillieux, rijdt bijvoorbeeld in een Dauphine. Het is een tijd geleden dat ik er een zag rijden. Voor de liefhebber van oude auto's is er sowieso veel te vinden in stripverhalen. Niet alleen in verhalen die zo'n zestig jaar geleden getekend zijn. Geïnspireerd door de spannende avonturen van Guus Slim startte Jean-Luc Delvaux in 2016 een serie verhalen over detective Jacques Gifar die in zijn Simca door Frankrijk reed. Dit alles tegen een zeer Frans decor zoals de N7 die de hoofdrol speelt in een geschiedenis over wijnsmokkel. Nederlandse vakantiegangers zullen zeker de oude route naar het zuiden herkennen waar ze misschien wel ooit in de file stonden.

Frankrijk dat met België de bakermat vormt van de Europese strip zie je heel vaak terug als achtergrond. Nog een laatste voorbeeld van een Franse detective, Jérôme Bloks getekend door Alain Didier. Deze privé speurder verplaatst zich niet in een auto maar op een Solex bromfiets [kent u ze nog?], wel zo handig als een grote stad je werkterrein is.

Over gestolde tijd gesproken.

In een van de verhalen van Guus Slim komt een langspeelplaat (LP) voor die als drager gebruikt was voor gestolen bedrijfsgegevens, een spionageverhaal. De LP's en singletjes zijn al lang weer vervangen door CD's en deze weer door streamingdiensten.

En zo kan ik nog wel een tijdje doorgaan, er is veel veranderd en ik realiseer me dat het niet gek is dat de huidige generatie kinderen amper nog weet wat een CD is. Ze moeten maar stripverhalen gaan lezen, dan zie je ze nog wel opduiken in verhalen.

Peter Koelman

Route des vacances - La nationale N7 oude route naar de zon . De strip stond in Le Dauphiné Libéré ["De bevrijde Dauphiné "], een Zuid- Frans regionaal dagblad. [1945]

TINY'S GALERIE door **Tiny de Bruin Galeriehouders** **en kunstenaar - GOES**

DOOR TINY de BRUIN – Goes

Hallo, ik ben Tiny de Bruin en ik ben kunstenaar en galeriehouders. Onderstaand stukje gaat over galeriehouders zijn.

Er was een tijd dat ik exposeerde in een groot gebouw in de stad waar ik woonde. Het was een prachtige ruimte waar mensen kwamen om kunst te bekijken, zich te laten inspireren en in gesprek te gaan. Maar op een dag kwam het bericht dat we het gebouw moesten verlaten.

Ik besloot de nieuwe eigenaar te benaderen en vroeg hem of hij misschien een andere ruimte voor mij had. Tot mijn verrassing zei hij: Ja, ik heb een winkel in een mooie winkelstraat in jouw stad. Misschien is dat iets voor jou?

Dat was een grote verandering. Van een tentoonstellingsruimte waar mensen vooral kwamen om te kijken, verhuisde ik naar een winkel waar het publiek gewend was om te kopen. Ik wist niet zeker of dit voor mij zou werken, maar ik besloot het te proberen. En tot mijn verbazing begon ik te verkopen.

Later verhuisde ik naar een nog betere locatie, waar de focus nog sterker lag op kunst en verzamelaars. De plek waar je je galerie vestigt, maakt een wereld van verschil. Eerst dacht ik dat een commerciële ruimte niet bij mij paste, maar ik leerde dat de juiste plek deuren opent die je misschien niet had verwacht.

Als jij ook meer kunst wilt verkopen en niet zeker weet hoe je dat moet aanpakken, stuur me dan een direct message. Ik help je graag verder!

Schilderij van Tiny

Hoe ontstaat een schilderij?

Het bovenstaande schilderij is ontstaan uit een moment van overgave, waarin ik me liet leiden door energie en instinct. Ik begin meestal zonder een vast omlijnd plan, maar met een gevoel- soms een onrust die eruit moet, soms juist een verlangen naar stilte in beweging. De eerste penseelstreken zetten de toon; ze bepalen of het een explosie wordt of een fluistering. Bij dit werk voelde ik de drang om kracht en loslaten te combineren. De diepe zwarte en bruine tinten aan de linkerkant ontstonden bijna vanzelf, als een heftige emotie die zich een weg naar buiten baant.

Daartegenover staat het lichte, het open witte veld, dat ruimte en adem geeft. De scherpe zwarte lijnen die door het midden snijden, voelen als richtingaanwijzers — sporen van gedachten, herinneringen die zich ergens aan vastklampen, maar toch verder bewegen.

Waarom ik schilder?

Waarom ik schilder? Omdat woorden soms tekortschieten. Omdat er een moment is waarop alleen verf precies kan vangen wat er in mij leeft. Dit schilderij is voor mij een dialoog tussen tegenpolen: vasthouden en loslaten, chaos en balans, duisternis en licht. Tijdens het schilderen voel ik die spanning in mijzelf en zoek ik naar een plek waar het samenkomt, waar het klopt. Misschien is dat wel waarom deze manier van werken bij me past - het is niet alleen een beeld dat ontstaat, maar een proces waarin ik iets uit mezelf haal dat anders verborgen zou blijven.

Tiny de Bruin
06-26218615
Tiny's Galerie
Lange Kerkstraat 9
4461 JG, Goes

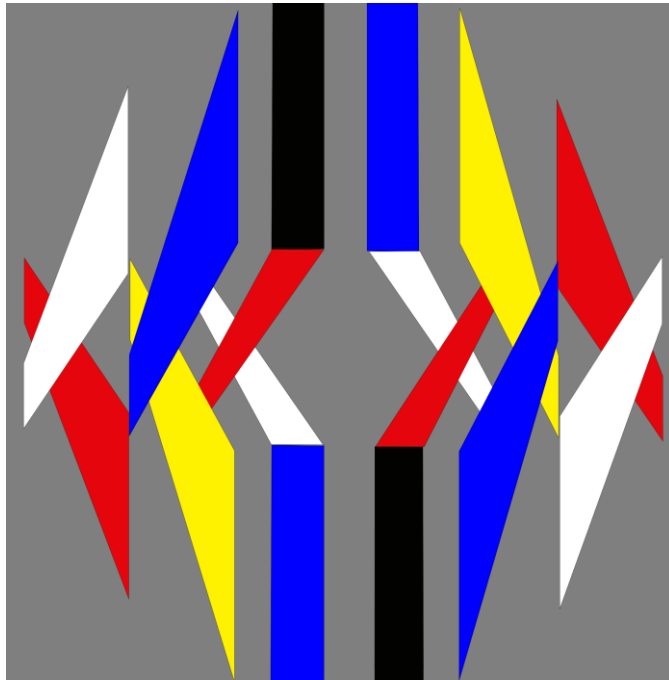
www.tinysgalerie.com
www.facebook.com/tinysgalerie
www.tinydebruin.com
www.avatar.nl
Avatar® training

Schilderij Tiny de Bruin - Der Lauf der Dinge

Het **VERLIEFDE** WIT monica maat

Gedicht over het wit bij schilderij Rechthoek in perspectief nr. 2

monica maat - rechthoek in perspectief nr. 2 - 80 x 80 cm - alkyd op doek

Het verliefde wit

Als het verliefde wit
verbannen is naar
de fado van de nacht
en het geen warmte
krijgt van rood, geel, blauw

Het niet kan spelen
met lichthartigheid
en onze schaduwkanten
niet bereikt
en zelfs de nachtegaal verstilt
waar zal ik dan van zingen

Dan zal ik zingen
al reizend zingen
naar de goden van het licht
en de luchten splijten met de maan
zodat het wit niet kan verkleuren!

EMAILLEKUNST van Gré Dubbeldam

Gré Dubbeldam - De lente komt

Door Gré Dubbeldam - Dronten

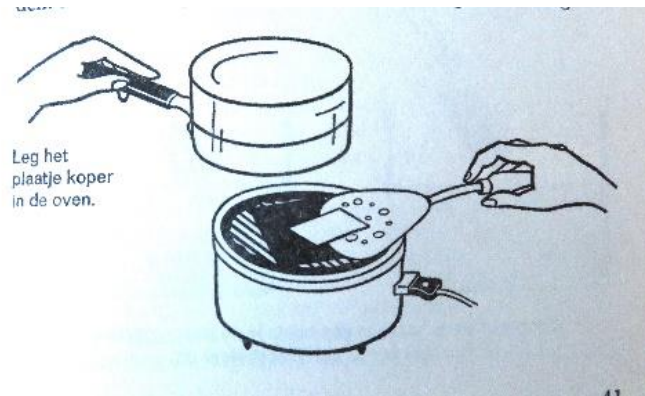
Emailleur

Over de 60 jaar dat ik met emaille bezig ben heb ik best wat te vertellen, maar over kunst weet ik niets en de kunstschrijvers weten niets over de Emaillekunst en de Kunst van het emailleren. Wat ik wel weet is, dat de kunstenaars die ik ken allemaal graag iets maken, ieder op zijn/haar eigen manier en met het materiaal dat diegene het meest boeit.

Als met dat materiaal dan een object is ontstaan dan is bij de meesten van ons ook de behoefte om het te tonen, dat begint met familie en vrienden en als het mee zit dan naar galerieën en musea en voor sommigen tot over de grenzen.

Het meest boeiend vind ik het dat de toeschouwer die er door geroerd wordt en er [soms veel] geld voor betaalt, er daardoor kunst van maakt. Dit heb ik speciaal ervaren toen 3 werken van mij op een groepstentoonstelling in een klein Nederlands museum hingen en ik werd gebeld om een vervangend werk te brengen omdat

iemand een werk kocht en gelijk mee mocht nemen, de reden was: ze had bericht gekregen dat ze nog maar kort te leven had en die periode mocht mijn abstracte werk haar vergezellen. Het was een werk waarin ik met diverse materialen iets zonder betekenis bij elkaar gespeeld had.

Mijn carrière startte doordat ik in 1964 zo'n oventje tegenkwam. M'n collega wist dat het een emailleeroventje was, de pan die er op gaat om de warmte vast te houden is van glas. Ik ging op m'n eigen illegale kookplaatje + aluminium pan experimenteren met een metaalschaartje, een plaatje koper en verschillende kleuren emaillepoeder. Dat spelen en experimenteren doe ik eigenlijk nog steeds, alleen met beter gereedschap.

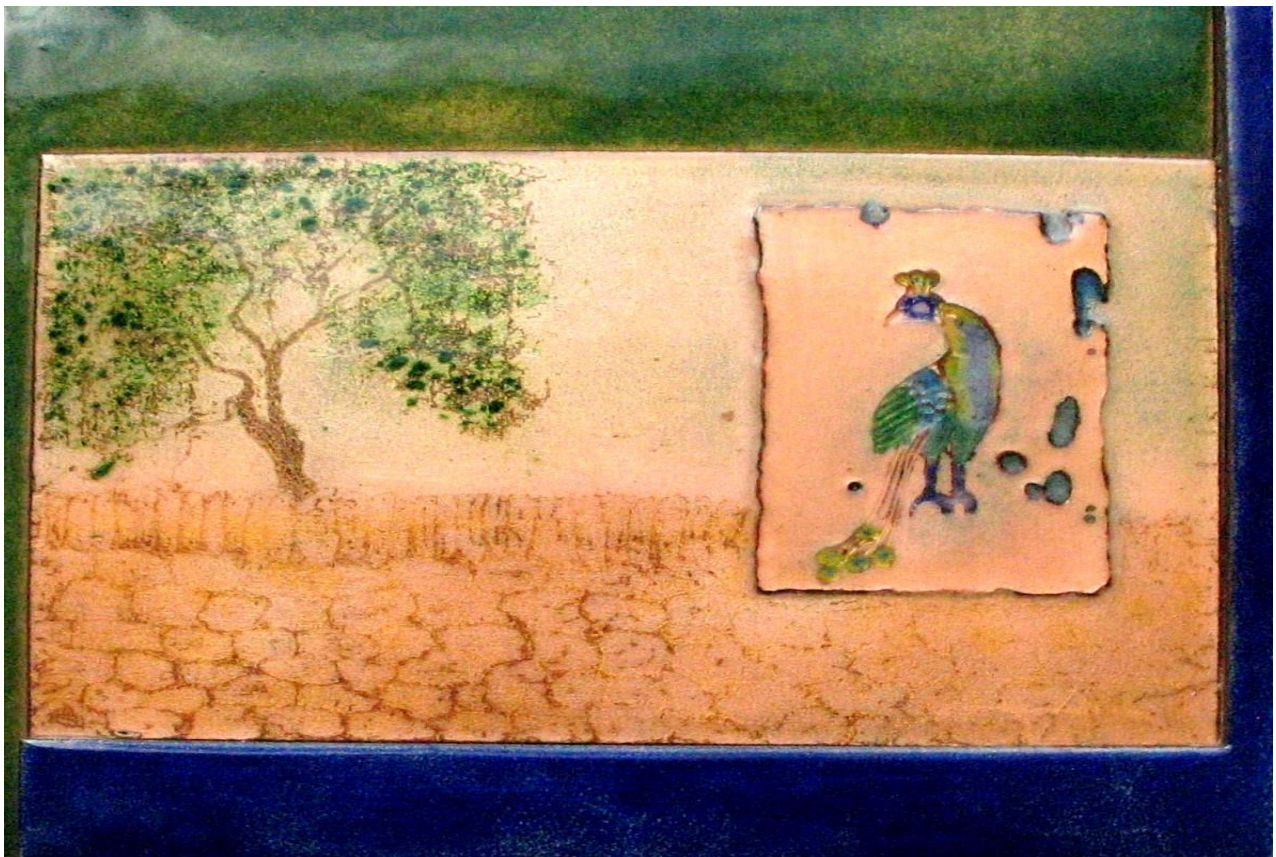
Gré Dubbeldam - Around the world

Voor mijn werk als bezigheidstherapeut heb ik de opleiding Kreatieve Handvaardigheid gedaan, waarop tentoonstellingen in 2 kleine galerietjes volgden en een halve pagina in het Veluws Dagblad over mijn kunstenaarschap. Dit activeerde mij om de opleiding Teken en Schilderen aan de Vrij Akademie in Nunspeet te gaan doen om mezelf te ontwikkelen.

Inmiddels werd in 1983 door een groep goed opgeleide kunstenaars de Vereniging van Nederlandse Emailleurs opgericht. Ik was er bij en er ging een wereld voor me open: zoveel moois en zoveel mogelijkheden!

Doordat er wereldwijd relatief weinig emailleurs zijn was er al gauw via de Vereniging contact met emailleurs uit alle werelddelen. Ik hoorde over tentoonstellingen in Limoges en over Kunstverein Coburg met een afdeling Emaillekunst met leden uit vele landen.

Naar veel internationale emaille exposities ging ik heen, eerst met de tent en later met de caravan.

Gré Dubbeldam - Mallorca

Vermoedelijk ben ik wel de meest eigenwijze emailleur van de wereld, want ik heb altijd allerlei workshops geweigerd, ik wou mijn eigen werk ontwikkelen. Dat dit voor een groot deel gelukt is bewijzen de vele [wereld] tentoonstellingen in Frankrijk waaraan ik deelnam en ook op tentoonstellingen in Duitsland, Barcelona en Florence.

De energie die ik nu nog heb steek ik voor een groot deel in Kunstvereniging Galerie Dronten. Een enthousiaste club kunstenaars die in december 2022 begonnen is in een leegstaand winkelpand in het overdekte deel van het Winkelcentrum in Dronten en binnenkort datzelfde pand als hun definitieve thuis zullen verwerven.

Gré Dubbeldam

POËZIE Bert Fakkeldij - Dichter Almere

MUZE

MUZE

Ik wil mij niet met gesloten ogen
Mee laten voeren
Door haar oorstrelende muziek

Dan ontbeer ik het lichtvoetig
En elegant ballet
Dat haar handen dansen

Over de snaren en op de klanken
Die zij laat sprankelen
Van haar fraai gewelfde harp

Bert Fakkeldij
- Dichter -
Almere

MIDDAG- CONCERT

MIDDAGCONCERT

Tussen de hoge ramen,
oude gewelven en pilaren,
Zweven duizenden gedachten.

Uit poreuze stenen gelokt
met orgeltonen, van fuga en koraal,
op trompet, bazuin en carillon.

Geluidloos trilt soms koorzang mee
Van vroom gedragen psalmen
en gewijd gregoriaans.

Rooms, hervormd, gereformeerd.
- Wie maakt het onderscheid
In Gods gezeefde licht -

Domkerk of kathedraal.
In de stilte na het slotakkoord
geven de muren niets meer prijs

Kunst en Cultuur - Door Eric Pul - Beleidsadviseur Lelystad

Zilverpark Lelystad

DOOR ERIC PUL

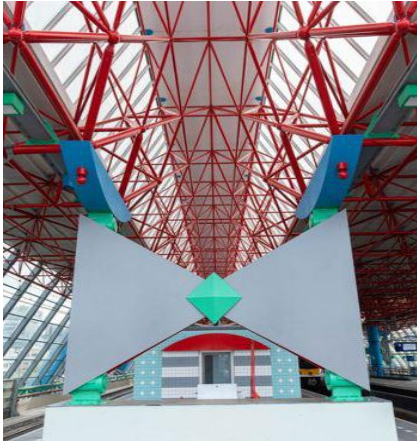
Beleidsadviseur LELYSTAD

Architectuur en kunst in openbare ruimten in Lelystad

De onmisbare rol van lokale beeldend kunstenaars

Lelystad staat onder meer bekend om de Post 65 architectuur* en innovatieve stadsplanning. Een vaak onderbelicht aspect van de stad is de kunstgemeenschap die een cruciale rol speelt in de culturele en sociale ontwikkeling van Lelystad. Lokale beeldend kunstenaars dragen op verschillende manieren bij aan de groei en bloei van de stad.

De kunst in Lelystad is nauw verweven met de geschiedenis van de stad. Een van de meest zichtbare bijdragen van lokale kunstenaars is de verrijking van de openbare ruimte. Vanaf het begin van de ontwikkeling van de polder heeft de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders [RIJP] geïnvesteerd in kunstwerken van gerenommeerde kunstenaars, vaak uit de regio zelf. Kunstwerken geven kleur en karakter aan de stad.

Station Lelystad - Architect Peter Kilsdonk [Doorwerth 1954] werd vooral bekend als ontwerper van NS-stations

Henk Hofstra - Bovenwater - Lelystad

Deze kunstwerken zijn niet alleen esthetisch aantrekkelijk, maar dragen ook bij aan de visuele identiteit van Lelystad. Ze maken de stad het verhaal van de stad en haar bewoners. herkenbaar en uniek, wat zowel bewoners als bezoekers aanspreekt. De kunstwerken uit de beginjaren van de stad vormen ondertussen onderdeel van het cultuurhistorische erfgoed van Lelystad en vertellen ook het verhaal van de stad en haar bewoners.

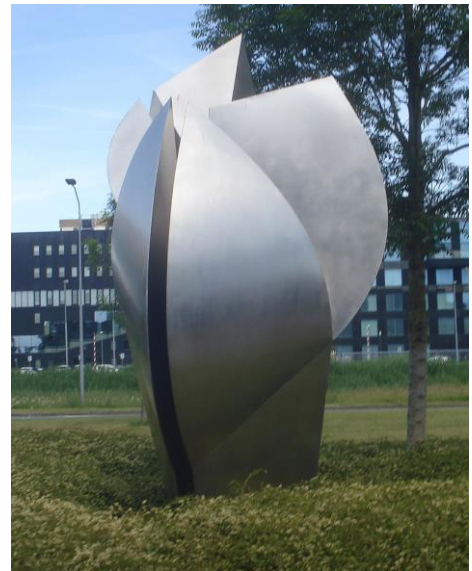
Lokale kunstinitiatieven spelen een belangrijke rol in het bevorderen van sociale cohesie en gemeenschapszin. Evenementen zoals kunstmarkten, tentoonstellingen en open atelierroutes bieden bewoners de kans om elkaar te ontmoeten en te verbinden door middel van kunst. Deze evenementen stimuleren niet alleen de lokale economie, maar versterken ook de band tussen de inwoners van Lelystad en haar kunstenaars. De kunstenaars in Lelystad dragen op verschillende manieren bij aan de educatie en inspiratie van jongere generaties.

Bart Hoes - Grassprietten - Lelystad

Veel scholen in de gemeente bezitten kunstwerken die dienen als speelobjecten of als verfraaiing van de omgeving. Daarnaast bieden lokale kunstenaars workshops en kunstprojecten aan, waardoor kinderen en jongeren in aanraking komen met verschillende kunstvormen en technieken. Dit stimuleert creativiteit en draagt bij aan de persoonlijke ontwikkeling van de jeugd.

Met hun innovatieve en experimentele benadering van kunst verleggen kunstenaars de grenzen van traditionele kunstvormen en brengen nieuwe ideeën en technieken naar voren. Dit zorgt voor een dynamische en diverse lokale kunstscene die voortdurend in ontwikkeling is.

**Jan de Baat - Cypressen -
Lelystad**

**Jeroen Stok - Bakens -
Lelystad**

**monica maat - Expositie stadhuis Lelystad [foto
archief monica maat]**

Monica Maat is een van deze kunstenaars in Lelystad. Haar werk, dat zich richt op geometrische en constructivistische kunst, heeft zowel lokaal, landelijk als internationaal erkenning gekregen.

Monica is gefascineerd door de manipulatie van de waarneming en haar werken hebben een ornamentaal karakter, geïnspireerd door de Europese Renaissance. Monica's betrokkenheid bij de lokale kunstgemeenschap is van belang. Ze heeft deelgenomen aan tal van lokale kunstprojecten en tentoonstellingen, en haar werk is een inspiratiebron voor zowel opkomende als gevestigde kunstenaars in de regio. Haar ruimtelijke installaties tonen haar visie op de toekomst van Lelystad en dragen bij aan de discussie over stedelijke ontwikkeling en kunst.

Carry Tefsen - Expositie Stadhuis Lelystad [foto archief monica maat]

Kortom, lokale beeldende kunstenaars spelen een onmisbare rol in de ontwikkeling van Lelystad. Ze verrijken de visuele identiteit van de stad, dragen bij aan het cultuurhistorische erfgoed, bevorderen sociale cohesie, inspireren jongere generaties, hebben een positieve economische impact en stimuleren innovatie. Monica Maat, met haar unieke artistieke visie en actieve betrokkenheid bij de gemeenschap, is een sleutelfiguur in deze kunstscene. Door hun werk en initiatieven maken de lokale kunstenaars van Lelystad een stad waar kunst en cultuur voor verbinding en inspiratie zorgen.

Eric Pul

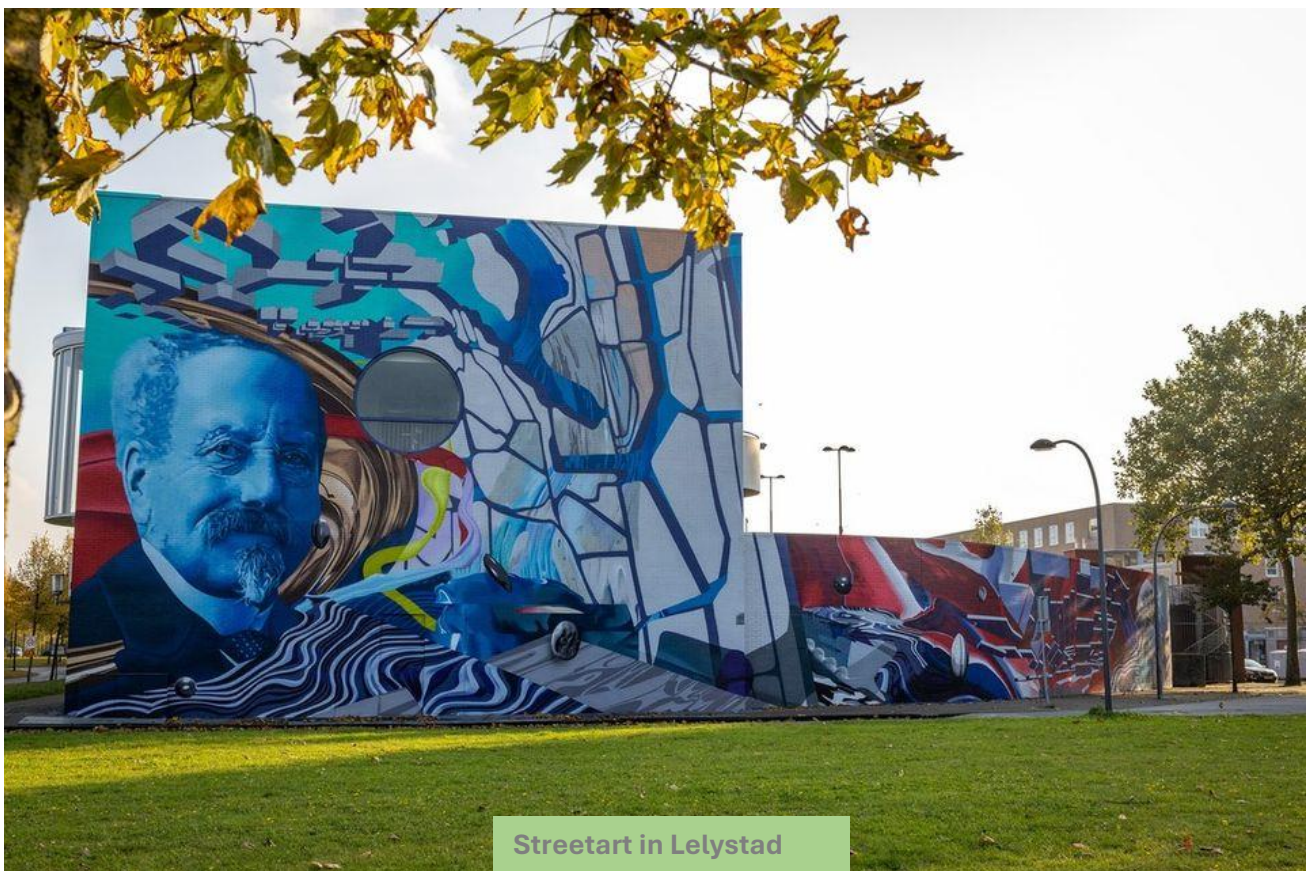

Stadhuis
Lelystad

*Lelystad kent veel Post 65 gebouwen. Dit is de term voor de architectuur vanaf de tweede helft van de jaren zestig van de vorige eeuw. Lelystad is een bron van Post 65 parels. Wellicht is de meest verrassende het NS Station in Lelystad

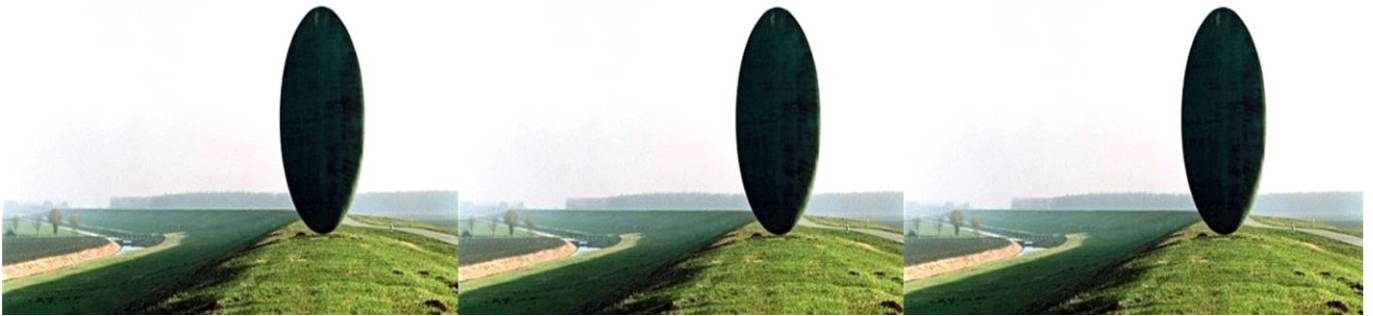

De Kubus - Eerste gemeentelijk monument in Lelystad. Cultureel en historisch erfgoed en kunst in de openbare ruimte van de provincie Flevoland. De Kubus in Lelystad werd geopend op 21 september 1983. Het gebouw is ontworpen door architect Wim Davidse en is een prachtig voorbeeld van structuralistische architectuur

Streetart in Lelystad

Het Rotterdamse duo *'Bier en Brood'* heeft in samenwerking met het duo Karski and Beyond deze grootse muurschildering gemaakt. Centraal op deze zijde van de mural staat Cornelis Lely, de grondlegger van Flevoland. Het kunstwerk is te zien op de muur aan de Neringweg, vlakbij Parkwijk

DE TONG VAN LUCIFER**Bij het beeld op de Knardijk te Lelystad**

Gevallen Engel met je blauwe tong
vol vleierende verhalen.

Je haalt me over je te geloven,
laat je valse licht mijn pad beschijnen,
lokt me mee naar `t verre land
dat voorbij de einder ligt...

Nieuw Land, losgezongen door jouw stem
opgetrokken uit bittere klei,
duivels slim aan het water ontruikt,
goddeloos plagiaat van natuur.

Hier sta je als wachter aan de rand,
alsof je zeggen wilt : "Al wie hier binnentreedt,
die wacht een gouden toekomst".

Doch wees gewaarschuwd, laat U niet misleiden,
dit oord is niet voor zwakkelingen.
Hier vechten wij een helse strijd,
voor land, stad, dorp en eigenheid.

SIERRADEN - ETTA ADRIAANSE

vormgeefster en museumhouder - EEFDE

DOOR ETTA ADRIAANSE - EEFDE
- Draagbare objecten - Sieraden -

Welke rol speelt de hoenderveer in haar kunst?

Etta Adriaanse is naast haar werk als museumhouder van STIJL MUSEUM-ARBORETUM samen met Hans Christiaan Peters, actief op het gebied van kunst en interieurvormgeving en geïnteresseerd in mode en sieraden. Zij heeft tientallen jaren samen met Hans Christiaan Galerie Stijl met grote vasthoudendheid, artistieke inzichten en nauwkeurigheid beheerd. In 2025 is de galerie na haar 35 jarig bestaan gevierd te hebben overgestapt naar een bestaan als Museum.

Je kunt Etta omschrijven als een artistieke vormgeefster van draagbare objecten. Dat doet zij onder het label padua-in-stijl. Wat moet je je daar bij voorstellen? Zij vertelt daarover:

'Mijn interesse op het gebied van mode inspireerde mij tot het ontwerpen van draagbare objecten die als basis een onderdeel van een kledingstuk, hoofddeksel of sieraad hebben. Deze kunstvormen bewerk ik met veren en dons van Oudhollands ras kuif- en baardkuifhoenders, 'Padua's' genoemd, een historisch waardevolle

diersoort welke al in de jaren 1600 – 1700 in de schilderkunst weergegeven werd op schilderijen van o.a. M. d'Hondecoeter, Jan Steen, Albert Cuyp en Monckhorst en ook wel levend cultureel erfgoed genoemd wordt.'

Melchior d'Hondecoeter - Birds in a Park 1686

'De veren zijn raapveren van hoenders van diverse fokkers. De inspiratie waardoor ik ooit ben begonnen met het ontwerpen van draagbare objecten met veren van Oudhollands ras hoenders, ligt goed beschouwd bij mijn grootvader en oom. Zij waren namelijk fokkers van deze rassen voor behoud van de rassen. Niemand in mijn familie ging echter door met het fokken van deze hoenders en ik wilde voor mijzelf, als aandenken, 1 object maken van deze veren. Dat is aardig uit de hand gelopen tot het maken van meerdere objecten, het exposeren van deze objecten, het volgen van workshops hoeden maken en het verder ontwikkelen van draagbare objecten met recycling materialen'.

Fascinatie

'Die fascinatie voor deze hoenders in relatie tot mijn ontwerpen gaat voornamelijk uit naar de tekening en vormgeving van de diverse soorten veren en het contrast tussen de strengheid van een veer en de zachtheid van het dons'.

Etta met een van haar draagbare objecten

'Mijn objecten zijn verder samengesteld uit materialen die van oorsprong een praktische functie hebben of hebben gehad en zijn afgeschreven. Door deze "dead stock"- en recycling materialen samen te stellen, transformeer ik ze tot draagbare kunstobjecten, waardoor zij een cultuurhistorische- en /of esthetische waarde krijgen'.

'De zo ontstane objecten kunnen zowel op zichzelf staan als gedragen worden. Op deze wijze wil ik een bijdrage leveren aan de voortzetting van het behoud van het Oudhollands hoenderras als sieraad en kunstvorm voor de mens'.

'Vanuit dit principe transformeer ik ook andere bestaande materialen, zoals bouwmaterialen, stoffeermaterialen, fournituren, materialen uit het hoedenmakersvak etc. tot draagbare objecten vaak bewerkt met veren of bont.

'Mijn atelier is gevestigd bij Museum Stijl, Zutphenseweg 132 in Eefde.'

www.padua-in-stijl.nl

info@padua-in-stijl.nl

[0614170035](tel:0614170035)

Etta - draagbaar object van verschillende recycling materialen

KRUISBESTUIVING

Maartje van de Bosch

Dichteres

Linschoten

Elvira Balla - Woerden - Expositie Thuisbestuiving

DOOR MAARTJE VAN DEN BOSCH - LINSCHOTEN

Dichteres - voorheen: communicatie medewerkster -
correspondent | redacteur - tekstschrijfster

KRUISBESTUIVING

Ik had al een tijdje weinig poëzie geschreven. Waarom kon ik me er niet toe zetten? Waar bleef de inspiratie? Tot ik van een lokale galerie een uitnodiging ontving om een gedicht in te sturen in het kader van de Poëzieweek 2024. Het thema dat jaar was THUIS. De ingezonden gedichten werden op Gedichtendag in de galerie voorgelezen.

Regionale kunstenaars waren uitgenodigd zich te laten inspireren en hun gedichten-top 3 samen te stellen. Een deskundige dichter en kunstenaar maakten de matches tussen kunstenaar en dichter.

Mijn gedicht WORTELS ontstond naar aanleiding van een tekening van de overleden kunstenares Eva Romijn uit Linschoten. Zij voelde zich niet veilig in haar geboorteplaats en drukte die wanhopige en ontaarde gevoelens uit in haar tekeningen. Toen ik die tekening onder ogen kreeg, speelde ook de remigratie van onze schoondochter naar het land van haar jeugd [onze zoon en kleinzoon emigreerden mee]. Ik vroeg me af: wat doet het met je als je terugkeert op het land van je ouders. Wortel je dan weer makkelijk of hoe moeilijk is dat misschien juist? Er zitten dus veel laagjes in dit gedicht.

Zeer verrast was ik, toen een paar maanden later de kunstwerken onder de expositie-titel THUISBESTUIVING getoond werden. WORTELS was gekozen door Elvira Balla, Hongaarse van geboorte en na veel omzwervingen geworteld in Woerden. Haar gelaagde kunstwerk van transparanten bevatte beelden uit elk land waar zij een poos had verbleven. Deels getekend, deels materiële herinneringen in collages. Het vormde een blader-reis door haar leven. Met het gelaagde kunstwerk was de kunstzinnige cirkel rond, een heel bijzonder en ontroerend moment.

Maartje van den Bosch

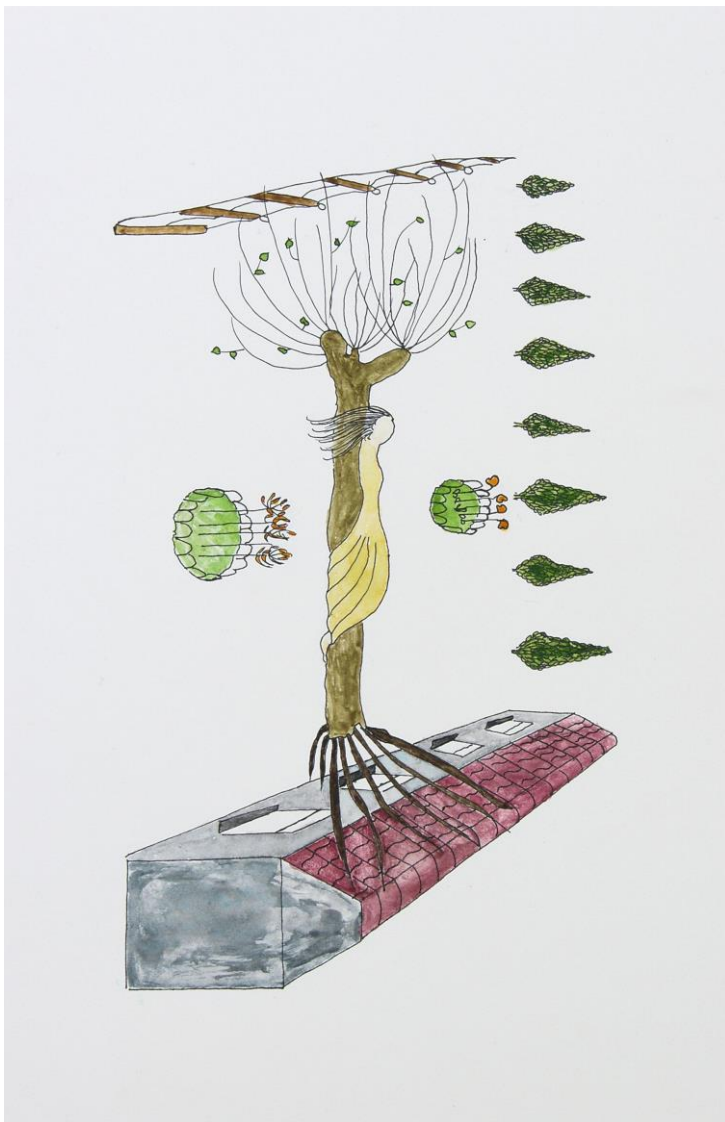
Linschoten [Maartje van den Bosch heeft diverse bundels en publicaties op haar naam staan]

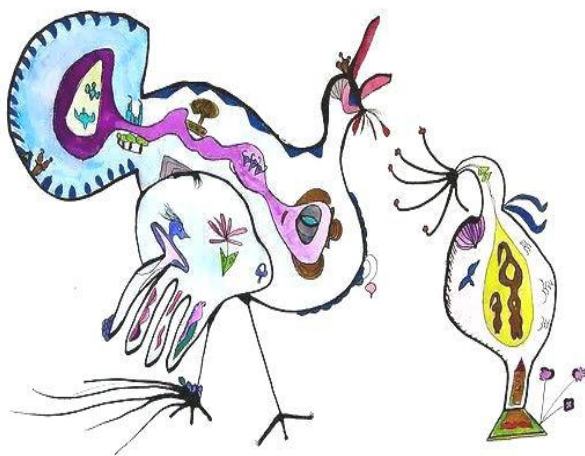
Elvira Balla - Ellipse

Elvira Balla - Hongaarse motieven 1

Tekening van Eva Romijn

Tekening van de Linschotense kunstenares Eva Romijn. [1938-1986] Eva's tekeningen zijn wonderlijk mooi met hun fijne lijnen, subtiele dromerige beelden vol symboliek.

WORTELS

hoe maak je je los
van je wortels
in dit huis
deze ommuurde tuin
waarin je speelde
zelf oogsten mocht
vruchten plukken
om jam te maken

hoe maak je je los
nu je terugkeert
om er te wonen
naast je stam
je wortels
de kruin
die je koesterde
met schaduwrijk blad

hoe maak je je los
als je wel zelf
wilt vliegen
maar teveel hecht
aan je medevlinders
dezelfde stam
dezelfde kruin
dezelfde wortels

dan raast de storm
die knettert en kraakt
geschokt zie je
het gehavende dak
de leien die
in scherven vielen
gewond huis
ontwortelde boom

het kost tijd
op eigen kracht
te aarden

'STA TOCH EVEN STIL'

Yvonne van Oirschot- van de Wiel - Amsterdam

DOOR YVONNE VAN OIRSCHOT - van de WIEL

Beeldend kunstenaar - Amsterdam

Sta toch even stil

Verbijsterend is de laatste jaren het nieuws, iedere ochtend weer... En iedere dag ben ik, zoals velen, weer geschokt door zoveel wreedheid. Het maakt en maakte me razend. Zo razend dat ik mijn etalageraam heb leeggeruimd, een Gaza-schilderij heb gemaakt dat daar nu prominent staat. Met een soort van battle-field en Lego-poppetjes met spandoekjes eromheen. Simpel idee van mij, maar ik kan niet niks doen! Omdat ik in een straatje woon waar dagelijks veel mensen doorheen lopen, wordt het battle-field heel vaak uitgebreid bekeken en gefotografeerd.

En dit is wat ik hoopte. Passanten even stilzetten bij de gruwelen die plaatsvonden, en, nog onverminderd voortduren. Zodat we samen een tegenstem kunnen vormen en onze regeringen tot optreden kunnen dwingen.

Yvonne van Oirschot - Etalage - Battle-field

Yvonne van Oirschot - Etalage - details Battle-field

WE PRATEN OVER HET VOORTDUREND SCHENDEN VAN MENSENRECHTEN

Helpt het?

Het lijkt van niet. We praten over het voortdurend schenden van mensenrechten; er wordt veel diplomatie bedreven; conferenties worden georganiseerd; we gaan opnieuw een leger opbouwen, enz. enz.

Yvonne van Oirschot - Schilderij GAZA

De agressors beschuldigen hun vijanden steeds extremer; vervalsen de geschiedenis; liegen; vertonen steeds megalomaner gedrag; chanteren; roeien steden en dorpen uit; en plegen dagelijks massamoorden, moorden, moorden. Nu, aan het begin van een nieuwe lente, zal ik weer vaak naar buiten lopen en in gesprek gaan met al die mensen van overal over de wereld die mijn etalage fotograferen, in de hoop dat het een klein beetje verschil kan maken.

Yvonne van Oirschot-van de Wiel,
Amsterdam, april 2025

www.yvonnevanoirschot.nl

GAZA

Thans is het dagelijks leven weggeschoten
dichtbij klinkt een verloren kinderroep
gedoofde stemmen liggen overal
rode stenen dragen pijnlijk bloed

In de nietsontziende lucht wordt tijd gevraagd
om te ontkomen aan de dodelijkste wegen
om te schuilen onder een gebroken brug
of een kind te wikkelen in doeken

Met alleen een plastic tas als wapen
lopen mannen, vrouwen, telgen voort
hun herinnering verliezend aan de oorlogshemel
van wat geleefd is in hun kamp

Aan de andere kant ligt het beloofde land
waar eens studenten vrolijk dansten
op de grens van twee gekwelde volken
ligt nu een dode duif onthoofd

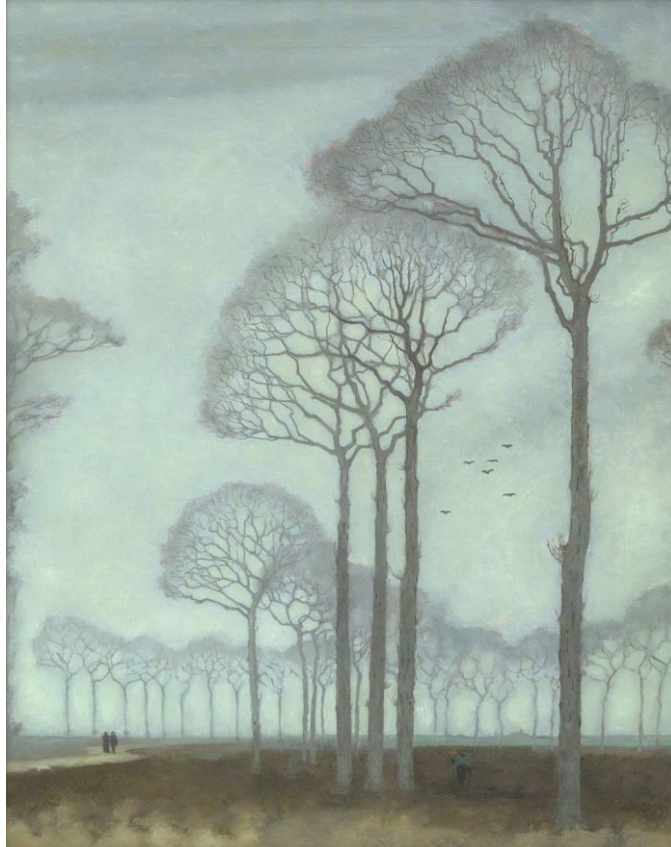
Niemand weet nog hoe het moet
alleen de kinderen van de vrede
kunnen met wijsheid poorten bouwen
en hun olijven langzaam laten groeien

monica maat © [januari 2024]

Bij bovenstaand schilderij van Yvonne van Oirschot heb ik in 2024 het gedicht GAZA geschreven. Yvonne heeft dit in haar etalage geplaatst. Momenteel hangt het aan de deur naast de etalage. Naar verluidt wordt het dikwijls gefotografeerd.

WAT IS KUNST? Judith Rietveld-Pruis - Den Haag

Schilderij van Jan Mankes

DOOR JUDITH RIETVELD-PRUIS - Den Haag WAT IS KUNST ?

Wat is Kunst?

Kunst is een heel abstract begrip. Je hebt er interesse in of niet. Waarschijnlijk heeft dit ook te maken met je opvoeding. Hielden je ouders van kunst? Ging je als kind weleens met je ouders mee naar een museum?

Vroeger toen ik klein was, ben ik een keer naar het openluchtmuseum geweest. Dat was leuk, omdat ik een zelf geschept stukje papier kreeg. En er zat ook nog een watermerk in.

In de afgelopen jaren ben ik met mijn vader en zijn vriendin diverse keren naar musea geweest waaronder Beeldengalerij Het Depot in Wageningen.

Beeldengalerij Het Depot in Wageningen

Beeld van Emile van der Kruk - Vaste collectie

Het is een museum dat bedoeld is om iedereen, rijk of arm, te laten genieten van kunst. Een goede gever heeft dit museum opgezet.

Het museum bevat veel hedendaagse beeldhouwkunst en het bijzondere is dat de beelden aangeraakt mogen worden. Voor ouders met kinderen en mensen met een visuele beperking een extra fijne bijkomstigheid. Bij het museum zijn twee prachtige arboreta te bewonderen waar eveneens diverse beelden zijn te bezichtigen.

Met mijn kleinkinderen ben ik naar het Mauritshuis in Den Haag geweest. Hier hangen veel bekende schilderijen o.a. Het meisje met de parel, en Het puttertje. Voor de kinderen was er een leuk puzzelboekje met opdrachten. Die dag was het erg druk in het museum, omdat het kerstvakantie was. Ik ben zeker van plan om er nog een keer alleen heen te gaan.

De vriendin van mijn vader houdt veel van kunst. Zo hoorde ik over Oranjewoud waar een tentoonstelling van Jan Mankes was te bezichtigen in Museum Belvédère. Wat een prachtige schilderijen maakt hij en wat knap. De kleuren zijn in een woord GEWELDIG. Daar zou ik graag nog een keer naar toe gaan.

I.v.m.
beeldrechten:
eigen foto
Museum
Voorlinden uit
archief van
monica maat uit
2017

Ron Mueck:

'Hoewel ik veel
aandacht
besteed aan de
buitenkant, wil
ik vooral het
leven binnenin
vastleggen'.

Sculpturen
baby'tje van Ron
Mueck

Met Jenny, alweer de vriendin
van, ben ik in naar Museum
Voorlinden in Wassenaar
geweest. Hier was een
tentoonstelling
met
levensgrote
sculpturen
van Ron Mueck
te bezichtigen van
o.a. honden, en
mensen. Het was
heel apart om dit te zien.
Vooral de sculptuur met het
kleine baby'tje aan de muur ,
vond ik heel bijzonder. Ron
Mueck is een Amerikaanse
kunstenaar .

Sculptuur van Ron Mueck. [i.v.m. beeldrechten: eigen foto uit archief monica maat uit 2017]

De vorige keer dat ik het museum bezocht was er een sculptuur te zien van een ouder echtpaar op het strand. Ze leken zo echt, vooral de tenen en handen. Eigenlijk leek alles echt.

i.v.m. beeldrechten: eigen foto uit archief monica maat van de tuin in 2017 nog in wording, gezien vanuit het museum

In Museum Voorlinden zijn steeds wisselende tentoonstellingen. Bij het Museum is een prachtige tuin te zien die is ontworpen door Piet Oudolf. Hij is een bekende tuinontwerper en heeft o.a. de High Sky Line in New York ontworpen. Toen ik daar met mijn zus was in 2012 hebben we hem daar in levende lijve gezien.

Natuurlijk zijn er nog oneindig veel meer musea om te bezoeken. Ik wil er tot slot nog een noemen die ik bezocht heb met mijn Leidse kleinkinderen en dat is Naturalis, in Leiden. Een mooi museum, maar dan weer op een andere manier. Mijn Leidse kleinkinderen zijn allebei fan van dit museum. Er is altijd van alles te doen voor de kinderen. Omdat ze in Leiden wonen gaan ze er vaak naar toe. Zelf ben ik er al diverse keren geweest.

Kunst ... een abstract begrip

Geeft het veelvuldig bezoeken van exposities, musea en galleries nu antwoord op de vraag wat kunst is? Kunst is een breed begrip. En iedereen heeft zo z'n voorkeuren. Eigenlijk wordt de eerste zin in mijn verhaal na het bezoeken van diverse exposities en activiteiten, zoals er bijvoorbeeld hierboven enkele zijn beschreven, bevestigd. Wat kunst is blijft goedbeschouwd een 'abstract' begrip.

Op vakantie in Toscane leerden we Monica kennen en zijn we zodoende op een aantal tentoonstellingen van haar geweest zoals bijvoorbeeld in Museum Nagele in Nagele, waar o.a. huizen staan die door Gerrit Rietveld zijn ontworpen en waar Monica exposeerde met haar geometrische schilderijen. Of neem haar exposities die we bezochten bij Galerie Bos Fine Art in Den Haag en Utrecht en de expositie in de wereldberoemde modelwoning van Rietveld in Utrecht aan de Erasmuslaan - vlak bij het bekende Rietveld-Schröderhuis gelegen - waar Monica haar geometrische werken geregeld tentoonstelt en we kennis maakten met de vele aspecten van het werk van Gerrit Rietveld.

We zijn blij dat we Monica hebben leren kennen. Ze is een gedreven mens. Voor de toekomst hoop ik dat Monica nog lang blijft exposeren met haar knap gemaakte geometrische werken in prachtige kleuren.

Den Haag, Judith Rietveld-Pruis

Lars Moratis - dichter - Marval [Fr] - Breda

Behalve om zichzelf uit te dagen om op creatieve manieren met taal om te gaan, gebruikt Lars Moratis poëzie om op een filosofische manier de tijdgeest te onderzoeken, om te reflecteren op maatschappelijke trends en ontwikkelingen en om uiting te geven aan de liefde voor diegenen die hem dierbaar zijn. In het dagelijks leven is Lars Moratis o.a. lector op het gebied van duurzaamheid. In een eerder verleden was hij oprichter van de ImpactAcademy, gericht op duurzaam denken en doen vanuit vernieuwende inspiratie en invalshoeken.

Bestaansverraad

De vanzelfsprekendheid

sijpelde gestaag geruisloos weg

als een overbodige herinnering aan het moeras der vooruitgang

Onze nietsontziende pogingen

om van het leven iets zinvols te maken

brachten kloppende harten aan de lopende band naar de poorten van de hel

Alles van waarde bleek weerloos

tegen de soort die zich niet alleen zag

als middelpunt van het universum maar vooral als de engelen van de geschiedenis

Bestaansverraad

In een filosofie uitputting

werden op het altaar van de heilige groei

systematisch aardschatten geplunderd en moedwillig mensen en niet-mensen
geofferd

Genadeloos verpletterd

door het gewicht van de kapitale fout

onder auspiciën van de prevelende hogepriesters van de mondiale expansiedrift

Waren we ooit modern?

Natuurlijk niet – maar we deden alsof

Versnelling leidde tot vervreemding tot verdere versnelling tot meer vervreemding

De Aarde met haar lange adem

reeds verzwakt, versleten en vermoeid

wachtte op inkeer en gaf ons ontelbare aanwijzingen, leefregels en grenzen

En wat deden wij?

Wij verwrongen alles nog verder tot niks

Voedsel werd vergif en schone lucht een belofte die Gaia niet meer kon houden

We braken af wat we niet kenden

en noemden het gemakzuchtig ontwikkeling

dachten dat het water niet herinnerde en de biosfeer vergevingsgezind was

Wetenschap werd mening

in een benauwend politiek klimaat

bracht de slaap van de rede monsters voort die megalomanie uitbraakten

Er was eens een tijd

dat we dachten te begrijpen

dat we controle hadden en verzonnen dat de toekomst aan onze voeten lag

Bestaansverraad

Dat we niet hoefden te luisteren
naar wat bestaat, ooit bestond of zou bestaan
het bleek helaas al te laat: extinctie is een meedogenloze sluipmoordenaar

Het antropoceen is geen tijd
maar een gapend Prometheïsch gat
een vergissing die haar ongelijk verdoezelt achter het mantra van meer en
beheersbaarheid

De pijnlijke waarheid
die we niet onder ogen durfden komen
zei dat de toekomst een schim was van een wereld snakkend naar balsem en
compassie

In ons bestaansverraad
veronachtzaamden we de kritieke zone
en alles wat ons dierbaar was, waarvan we dachten heer en meester te zijn

En nu zweven we hier
boven een onmetelijke afgrond
op zoek naar nieuwe woorden en waarden voor onze existentiële leegte

Zeg me, waar moeten we landen?

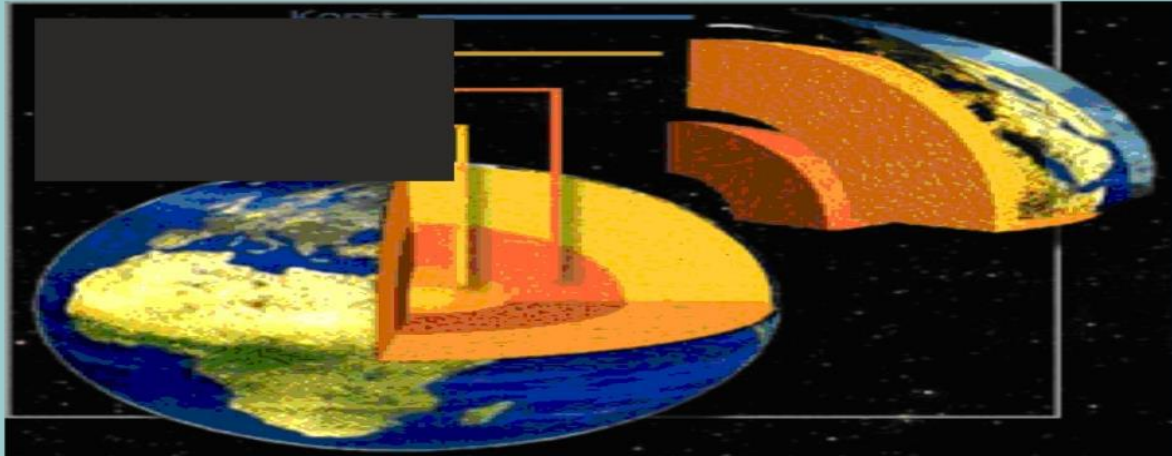
© Lars Moratis

Vormgeving en layout monica maat

www.monicamaat.nl

over **K**unst geschreven

en gesproken . . .

monica maat ©

Kunstuitleen
lelystad
KUNSTWINKEL | Galerie

ERIK BIJVANK - KUNSTUIITLEEN - **LELYSTAD**

kunstuitleenlelystad.nl